

Sygn. akt X Ga 443/20

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Żaneta Bloma - Wojciechowska
Sędziowie :	Agata Żuradzka - Stuglik del. Łukasz Zamojski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2020 roku w Gliwicach,

na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z wniosku (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.,**

o zmianę wpisu,

na skutek apelacji wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 17 września 2020 roku, sygn. akt Gl. X Ns. Rej. KRS 10559/20/728,

postanawia:

oddalić apelację.

Sędzia Agata Żuradzka – Stuglik Sędzia Żaneta Bloma - Wojciechowska Sędzia del. Łukasz Zamojski

Sygn. akt X Ga 443/20

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 17 września 2020 r. wydanym w sprawie Gl. X Ns Rej. KRS 10559/20/728 Sąd Rejonowy w Gliwicach (Sąd rejestrowy) oddalił wniosek spółki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. o zmianę wpisu w rejestrze w zakresie rejestracji zmiany § 12 ust. 1 umowy spółki.

W uzasadnieniu Sąd rejestrowy wskazał, że postanowieniem z dnia 5 czerwca 2020 roku w pkt II Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego w Gliwicach oddalił wniosek w zakresie rejestracji § 12 ust. 1 umowy spółki. Na powyższe postanowienie wnioskodawczyni złożyła skargę zarzucając, że § 12 ust. 1 umowy spółki wskazuje miejsca, w którym mogą odbywać się zgromadzenia wspólników, a nie warunki zwołania zgromadzenia wspólników, które są wskazane w k.s.h. Zatem w ocenie skarżącej nie było zasadnym przenoszenie tego do umowy spółki. Nadto poprzez podpisanie umowy spółki wspólnicy wyrazili zgodę na zwoływanie zgromadzenia w dowolnym miejscu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, na co zezwala art. 234 § 2 k.s.h.

Powołując się na treść art. 234 § 2 k.s.h, Sąd rejestrowy zaznaczył, że zgromadzenie wspólników może odbyć się również w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wszyscy wspólnicy wyrażą na to zgodę na piśmie. Zapis § 12 ust. 1 umowy spółki nie zastępuje zgody wspólników, o której mowa w art. 234 k.s.h. Brak

jest bowiem możliwości ogólnego zastrzeżenia uprawnienia do odbywania zgromadzeń poza siedzibą spółki, przy jednoczesnym wyłącznie powiadomieniu wspólników. Zatem Sąd dokonując merytorycznej oceny wniosku w tym zakresie, na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji postanowienia.

Od opisanego wyżej postanowienia mieszcząc się w przepisany ustawowo terminie apelację w całości złożyła wnioskodawczyni, zarzucając Sądowi Rejonowemu błędną wykładnię art.234 ust. 2 k.s.h. poprzez uznanie przez Sąd I Instancji, że pisemna zgoda wspólników na zwołanie zgromadzenia wspólników poza siedzibą spółki obowiązuje w przypadku kiedy umowa spółki wskazuje alternatywne miejsca, w których może się odbyć zgromadzenie wspólników, a nie tylko w przypadku kiedy umowa spółki nie podaje innych miejsc niż siedziba spółki, co skutkowało oddaleniem wniosku spółki o rejestrację w zakresie § 12 ust. 1 o treści „Zgromadzenia Wspólników odbywają się w P. w siedzibie spółki lub w każdym innym miejscu na terytorium Polski po wcześniejszym zawiadomieniu wspólników”.

Na tle tak sformułowanego zarzutu skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz uchylenie nakazu przedłożenia treści umowy Spółki - teks jednolity, bez § 12 ust. 1 i ujawnienie w rejestrze zmiany treści § 12 ust. 1 umowy spółki w brzmieniu: zgromadzenia wspólników odbywają się w P. w siedzibie spółki lub w każdym innym miejscu na terytorium Polski po wcześniejszym zawiadomieniu wspólników. Skarżąca wniosła również o zwrot kosztów postępowania według norm przepisanych oraz kosztów w wysokości 200 zł z tytułu wniesionych opłat za wydane uzasadnienia postanowień Referendarza i Sądu Rejonowego.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca wywodziła, że stanowisko Sądu rejestrowego stanowi błędną wykładnię art. 234 § 2 k.s.h. (w treści apelacji skarżąca oczywiście błędnie powołała się w kilku miejscach na 324 § 2 k.s.h. zamiast na art. 234 § 2 k.s.h., co jednak pozostaje bez merytorycznego znaczenia dla rozpoznawanej sprawy). Zdaniem Spółki treść ujęta w proponowanym zapisie § 12 ust. 1 umowy spółki jest prawidłowa i nie stoi w żadnym przypadku w sprzeczności z art. 234 § 2 k.s.h. Zgodnie z art. 234 § 1 k.s.h. zgromadzenia wspólników odbywają się w siedzibie spółki, jeżeli jej umowa nie wskazuje innego miejsca na terytorium RP. Oznacza to, że co do zasady zgromadzenia wspólników w spółce z o.o. odbywają się w siedzibie spółki (która zgodnie z art. 157 § 1 pkt 1 k.s.h. musi być określona w umowie spółki). Jest tak zarówno wtedy, gdy umowa spółki wskazuje siedzibę spółki jako miejsce zgromadzeń, jak i wtedy, gdy umowa spółki na ten temat milczy. Co jednak, gdy umowa spółki nie wskazuje innego miejsca odbywania zgromadzeń wspólników poza siedzibą spółki lub nie zawiera żadnych postanowień w tym zakresie? W ocenie skarżącej ustawodawca przewidział taką sytuację i wprowadził art. 234 § 2 k.s.h., zgodnie z którym zgromadzenie wspólników spółki z o.o. może się odbyć również w innym miejscu na terytorium RP, jeżeli wszyscy wspólnicy wyrażą na to zgodę na piśmie. Przyjmując taką możliwość, ustawodawca wprowadził trzy zastrzeżenia. Wspomniane „inne miejsce”, gdzie może się odbyć zgromadzenie, musi się znajdować na terenie RP, ponadto konieczna jest pisemna zgoda wszystkich wspólników.

Apelująca podkreśliła, że wspólnicy już na etapie zawiązywania spółki z o.o. przyjęli, że w przypadku zwołania zgromadzenia wspólników w przyszłości może zajść potrzeba odbywania zgromadzeń w innym miejscu niż siedziba spółki, chociażby z przyczyn ekonomicznych. Umowa spółki nie musi określać konkretnego adresu odbywania zgromadzeń. Jeżeli umowa spółki będzie wskazywać alternatywnie inne miejsca odbywania zgromadzeń. To podmiot zwołujący zgromadzenie lub wspólnicy odbywający zgromadzenie bez formalnego zwołania w trybie art. 230 k.s.h. zdecydują każdorazowo, gdzie ma się odbyć konkretne zgromadzenie i w tym przypadku nie jest wymagana pisemna zgoda wspólników do zwołania zgromadzenia wspólników w innym miejscu niż siedziba spółki.

Zdaniem skarżącej warunki art. 234 § 2 k.s.h. mają zastosowanie w przypadku kiedy umowa spółki wskazuje miejsce zgromadzeń wspólników tylko w siedzibie spółki, a z przyczyn niezależnych organ chciałby zwołać zgromadzenie wspólników w innym mieście i w tym przypadku wymagana jest pisemna zgoda wspólników na zwołanie zgromadzenia wspólników. Sąd Rejonowy przyjął natomiast, że art. 234 § 2 k.s.h. ma zastosowanie w każdym przypadku, to znaczy niezależnie czy umowa spółki wskazuje alternatywnie inne miejsca do zwoływania zgromadzeń wspólników czy też nie wskazuje, co zdaniem skarżącej spółki jest błędną wykładnią.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu w całości jako bezzasadna.

Tok rozumowania przedstawiony w apelacji przez skarżącą jest błędny. Bez wątpliwości art. 234 § 1 k.s.h. jest przepisem semiimperatywnym tj., wspólnicy mogą choć nie muszą w umowie spółki zawrzeć zapis o innym miejscu / miejscach poza siedzibą spółki znajdującym / znajdujących się na terytorium RP, w którym może / mogą się odbywać zgromadzenia wspólników. Ustawodawca przy tym jako zasadę przyjął, że zgromadzenia wspólników odbywają się w siedzibie spółki, a dopuszczalność wskazania innych miejsc stanowi wyjątek od tej zasady. Świadczy o tym dobitnie treść cytowanego przepisu – przyjęty w nim szyk zdania, zgodnie z którym „zgromadzenia wspólników odbywają się w siedzibie spółki, jeżeli umowa spółki nie wskazuje innego miejsca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”. W związku z powyższym wszelkie odstępstwa od głównej zasady powinny wynikać wprost z treści przepisów prawa – nie można ich domniemywać w myśl zasady, że regulacja wyjątkowa nie podlega wykładni rozszerzającej. W tym kontekście treść art. 234 § 2 k.s.h. stanowi dodatkowe uelastycznienie reguł dotyczących miejsca odbywania się zgromadzeń wspólników. Jak trafnie wskazuje się w piśmiennictwie przepis ten dotyczy wyznaczenia ad casum (w konkretnym przypadku) miejsca odbycia konkretnego zgromadzenia wspólników i ma zastosowanie zarówno wówczas, gdy umowa spółki nie zawiera postanowienia wskazującego inne niż siedziba miejsce odbywania się zgromadzeń wspólników, jak i wówczas, gdy umowa wskazuje takie inne miejsce lub miejsca dla odbywania się zgromadzeń. W obu przypadkach na podstawie art. 234 § 2 k.s.h. wspólnicy mogą wyrazić zgodę na odbycie się zgromadzenia w innym niż wynikające z ustawy (siedziba spółki) lub umowy spółki (miejsce lub miejsca wskazane w umowie spółki) miejsce. Bezwzględnym warunkiem dopuszczalności odbycia się zgromadzenia w takim miejscu jest uzyskanie pisemnej zgody wszystkich wspólników, co oznacza, że nie wystarczy podjęcie w tej sprawie jednomyślnej uchwały (por. K. Kopaczyńska – Pieczeniak [w:] A. Kidyba (red.), Kodeks spółek handlowych. Tom II. Komentarz do art. 151-300, komentarz do art. 234 k.s.h., Lex).

Reasumując, o ile wspólnicy zdecydują się na wskazanie określonego miejsca do odbycia zgromadzeń wspólników znajdującego się na terenie RP, ale poza siedzibą spółki, to miejsce to musi być albo precyzyjnie określone w umowie spółki, albo w danym konkretnym przypadku wszyscy wspólnicy muszą wyrazić zgodę na odbycie określonego zgromadzenia wspólników w innym miejscu niż siedziba spółki i miejsca ściśle określone w umowie. Forsowany przez wnioskodawczynię zapis umowy spółki nie spełnia tego wymogu i w istocie prowadzi do obejścia opisanych wyżej regulacji art. 234 § 1 i 2 k.s.h. czytanych łącznie. Zaakceptowanie jako prawidłowej w tym zakresie treści umowy w proponowanej przez wnioskodawczynię formule: „Zgromadzenia Wspólników odbywają się w P. w siedzibie spółki lub w każdym innym miejscu na terytorium Polski po wcześniejszym zawiadomieniu wspólników”, stanowiłoby nieprzewidzianą przez przepisy i niedopuszczalną blankietową zgodę wspólników na odbywanie zgromadzeń wspólników w niesprecyzowanym w umowie spółki miejscu na terytorium RP, o którym każdorazowo decydowałby podmiot zwołujący zgromadzenie, a nie wszyscy wspólnicy wyrażający w każdym przypadku z osobna zgodę na piśmie, jak to nakazuje art. 234 § 2 k.s.h. Preferowany przez wnioskodawczynię zapis w istocie rzeczy mógłby prowadzić do zaskakiwania wspólników wyznaczeniem kolejnych miejsc np. znacząco odległych od siedziby spółki, co mogłoby wpływać na ograniczenie realnych możliwości wspólników do udziału w zgromadzeniach. Jednocześnie analizowany zapis nie daje wspólnikom żadnych wymiernych korzyści, bowiem alternatywne wyrażenie zgody na piśmie na każdorazowe odbycie zgromadzenia wspólników poza siedzibą spółki w miejscu, które nie zostało wskazane w umowie nie stanowi żadnego realnego obciążenia dla wspólników. To samo można powiedzieć o wprost dopuszczalnej ustawowo możliwości jednoznacznego oznaczenia w umowie spółki konkretnych miejsc (miejscowości), w których zgromadzenie może się odbywać.

W konkluzji powyższych rozważań, apelację wnioskodawczyni należało na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 518 k.s.h. oraz art. 13 § 2 k.p.c. i art. 7 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym w całości oddalić.

Sędzia Agata Żuradzka – Stuglik Sędzia Żaneta Bloma – Wojciechowska Sędzia del. (spr.) Łukasz Zamojski